

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ KNIHOVNÍKŮ 8:30 – 13:35

Garantky: **Mgr. Eva Svobodová – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové**
PhDr. Zdeňka Friedlová – Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
Mgr. Adéla Dilhofová – Moravská zemská knihovna v Brně

Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků (CŽV) byla schválena po dlouhých diskusích Ústřední knihovnickou radou 5. 12. 2016. Protože v současnosti pracuje v knihovnách mnoho lidí s jiným než knihovnickým vzděláním, je jejím nejdůležitějším cílem tuto situace během příštích deseti let razantně změnit. Dalším důležitým úkolem koncepce je vytvořit systém oborového celoživotního vzdělávání zejména v oblasti inovačních a specializačních kurzů.

Zrekapitulujeme, kam se plnění koncepce CŽV posunulo. Připomeneme závěry 22. semináře CASLIN 2017 na téma Knihovny a vzdělávání. Znovu se podíváme na Národní soustavu povolání a Národní soustavu kvalifikací v profesi knihovník, na možnost změn a výhledy do budoucna. Zajímavá bude také nová podoba rekvalifikačních kurzů. V rámci příkladů dobré praxe se seznámíme s vnitřními vzdělávacími systémy ve vybraných knihovnách nejen v České republice. Součástí programu bude workshop zaměřený na problémy v oblasti dalšího vzdělávání knihovníků v ČR a jejich možné řešení.

Eva Svobodová je ředitelkou Studijní a vědecké knihovny v HK. Vystudovala Střední knihovnickou školu v Praze a Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2002 je ředitelkou Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové, kde pracuje od roku 1978. Je místopředsedkyní Sdružení knihoven České republiky, předsedkyní Sekce SDRUK pro bibliografii a předsedkyní regionálního kolegia Ceny Ď. V roce 2005 jí byla udělena medaile Z. V. Tobolky za významný přínos pro rozvoj knihovnictví. Věnuje se bibliografii a v poslední době také personální práci v knihovnách a vzdělávání knihovníků.

Zdeňka Friedlová ředitelkou Krajské knihovny Fr. Bartoše ve Zlíně. Vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor Knihovnictví a vědecké informace. Pracovala na různých pozicích ve střediscích vědeckotechnických informací pro obuvnický průmysl, v knihovnictví a ve veřejné správě. Od roku 1998 je ředitelkou Knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, příspěvkové organizace (do roku 2002 Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně). Je členkou Ústřední knihovnické rady, redakční rady časopisu Zvuk Zlínského kraje a dalších odborných orgánů. Publikuje články v regionálních a knihovnických periodikách. Profesní zájmy – služby knihoven a jejich design, spolupráce paměťových institucí, komunikace s veřejností.

Adéla Dilhofová je vedoucí oddělení vzdělávání a krajské metodiky MZK v Brně; odborná garantka a lektorka knihovnických kurzů dle NSK a e-learningového Knihovnického kurzu a kurzu Služby knihoven; autorizovaná zástupkyně knihovnických zkoušek dle NSK; členka redakční rady Bulletin SKIP a redakce časopisu Duha.

PROGRAM

PŘEDNÁŠKY – Místnost N3

8:30–8:35

ÚVODNÍ SLOVO / Mgr. Eva Svobodová

8:35–9:00

KNIHOVNY A VZDĚLÁVÁNÍ. ZÁVĚRY 22. SEMINÁŘE CASLIN 2017 / MgA. Michal Indrák/
Moravská zemská knihovna v Brně

Dvacátý druhý ročník konference CASLIN organizovaný Knihovnou Univerzity Palackého v Olomouci otevřel téma nároků na odbornost i osobnost zaměstnanců knihoven se stěžejním zaměřením na profesi knihovníka a provázání požadavků praxe s profesní přípravou nabízenou školami i celoživotním vzděláváním. Zastoupení účastníků tohoto semináře bylo velmi reprezentativní a široce pokrývalo všechny zainteresované strany této problematiky (veřejné knihovny, akademické knihovny, vysoké školy, soukromý sektor). Příspěvek se soustředí na pracovní postupy, metody a průběžně sledované cíle práce v jednotlivých skupinách během semináře a především na prezentaci výsledků a konsenzuálních shod účastníků.

Michal Indrák pracuje v Moravské zemské knihovně v Brně od roku 2012. Nejdříve se zabýval digitalizací zvukových dokumentů a od roku 2013 je součástí projektu Národní digitální knihovny. V současné době je vedoucí Odboru digitalizace a má na starosti mimo digitalizačního projektu NDK i prezentační vrstvu digitální knihovny MZK. Obecně Michal Indrák směřuje svůj zájem do oblasti digital humanities. Aktuálně je členem formátového výboru NDK, komise VISK 5 a podílí se na projektech NAKI RightLib a PERO. Mimo knihovnickou oblast vyučuje na VUT – FEKT a HF JAMU hudebně teoretické i praktické předměty.

9:05–9:35

NSK a NSP jako příležitost. Současnost a perspektivy / Mgr. Zlata Houšková

Systémy NSP a NSK jsou příležitostí pro zaměstnavatele, která dosud není v našem oboru využita - snad proto, že není jako příležitost chápána. Oba systémy jsou příležitostí pro veřejnost i zaměstnance knihoven, jsou příležitostí pro vzdělávací instituce. Jejich současné znění není dogmatem, nelze je však měnit nárazově či příležitostně bez důkladné analýzy a podložené argumentace, bez znalosti oboru, jeho vývoje a trendů. Na změnách však lze cílevědomě a dlouhodobě systematicky spolupracovat. Budeme toho schopni?

Zlata Houšková od roku 2010 je vedoucí pracovní skupiny Knihovnické profese v Národní soustavě povolání a Národní soustavě kvalifikací a členkou Sektorové rady pro kulturu, již několik let předsedala. Přes dvaadvacet let vedla oddělení vzdělávání Knihovnického institutu Národní knihovny ČR. Sedmatřicet let se věnuje lektorské a pedagogické činnosti na oborových školách, v odborných kurzech, na oborových seminářích a konferencích, o čemž svědčí i bohatá publikační činnost. Osmadvacet let je aktivní v profesní organizaci SKIP. Má celoživotní zájem o personální problematiku knihoven, vzdělávání knihovníků a práci knihoven s dětmi a osobami se specifickými potřebami. Dlouhodobě se věnuje i moderování knihovnických akcí. Je nositelkou Ceny českých knihovníků, Medaile Z. V. Tobolky, titulu Pražská knihovnice, Žena roku 2012 v regionu Praha ad. <http://www.skipcr.cz/>

9:40–10:00

KURZY PROFESNÍCH KVALIFIKACÍ PRO KNIHOVNÍKY / Mgr. Adéla Dilhofová / Moravská zemská knihovna v Brně

Akreditace a výuka klasických rekvalifikačních kurzů pro knihovníky v rámci celé ČR skončila. Místo nich je zde nabídka kurzů profesních kvalifikací pro knihovníky. V příspěvku se podíváme na jejich aktuální podobu a zjistíme jejich náplň. Seznámíte se také se systémem a podobou zkoušek schválených profesních kvalifikací pro knihovníky dle NSK a dozvíte se, kde je můžete absolvovat.

10:05–10:35

REKVALIFIKAČNÍ KURZ V MKP / Bc. Lukáš Dlabač / Městská knihovna v Praze

I Městská knihovna v Praze pracuje na naplnění Konceptce celoživotního vzdělávání knihovníků, a tak připravuje rekvalifikační kurz, který by byl v souladu s NSK a umožňoval získání potřebného osvědčení. Zajímá Vás, jak probíhají přípravné práce, kdy bude kurz spuštěn, nebo jaké osvědčení bude možné získat? V příspěvku nahlédneme do momentální situace, jak to s přípravou vypadá a co můžete očekávat.

Lukáš Dlabač se věnuje vzdělávání a rozvoji zaměstnanců v Městské knihovně v Praze, kde pracuje na stejnojmenné pozici. Kromě organizace interního vzdělávání zaměstnanců vede například tým pro naplňování konceptce celoživotního vzdělávání knihovníků v MKP, nebo zajišťuje agendu odborných praxí pro středoškolské a vysokoškolské studenty.

10:35–10:50

NOVÁ PODOBA REKVALIFIKAČNÍCH KURZŮ V NK ČR / Kateřina Nekolová, M. A. / Národní knihovna ČR

V krátkém příspěvku bude představena nová podoba rekvalifikačních kurzů Národní knihovny, které vychází z požadavků Národní soustavy kvalifikací. Presentována bude aktuální nabídka kurzů a zkušenosti z pilotního běhu, specifika jednotlivých typových pozic, zkušenosti s kombinovanou formou výuky a statistické údaje o účastnících i zájemcích.

Kateřina Nekolová pracuje v Oddělení vzdělávání Knihovnického institutu NK ČR, kde má na starost především rekvalifikační kurzy a stáže. Zajímá se o komunitní a společenskou roli knihoven a služby pro znevýhodněné uživatele.

10:50–11:20 – PŘESTÁVKA

11:20–11:35

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO KNIHOVNÍKY V KNIHOVNĚ PRO DĚTI ANEB POPRVÉ NENÍ NAPOSLEDY / Ing. Libuše Nivnická, Mgr. Gabriela Obstová / Knihovna Jiřího Mahena v Brně

Knihovna Jiřího Mahena v Brně jako autorizovaná osoba pro profesní kvalifikaci NSK Knihovník v knihovně pro děti realizovala pilotní vzdělávací program ve formě blended learningu, který se obsahem opíral o požadavky standardu NSK a pozice NSP (kompetence, kritéria, odborné znalosti, dovednosti). Příspěvek přinese odpovědi na očekávání, výsledky a vliv programu na vykonání kvalifikační zkoušky. A jakou cestou se vydá další (nový) vzdělávací program?

Gabriela Obstová vystudovala Střední knihovnickou školu v Brně a KISK na FF MU v Brně. V KJM pracuje od roku 1982, kde vystřídala pozice knihovnice v dětském oddělení na pobočce, v Hudebním oddělení zpracování speciálních dokumentů a služby a v současnosti zastává pozici vedoucí Útvaru knihovních fondů. Od roku 2016 je autorizovaným zástupcem KJM pro kvalifikaci NSK Knihovník v knihovně pro děti. V rámci této kvalifikace se zabývá vzdělávacím programem pro uchazeče a jejich zkoušením.

11:35–11:55

PILOTNÍ PROJEKT VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ MZK / prof. PhDr. Tomáš Kubíček, PhD. / Moravská zemská knihovna v Brně

Moravská zemská knihovna ve spolupráci s KISK MU připravila pilotní projekt vzdělávání zaměstnanců v rámci chystané realizace koncepce ČŽV v oblasti inovačního vzdělávání knihovníků. Příspěvek představí strukturu, obsah a cíle projektu a jeho možný přínos pro národní koncepci ČŽV.

Tomáš Kubíček je ředitelem Moravské zemské knihovny, literární teoretik a historik, dlouholetý univerzitní pedagog.

11:55–12:10

INTERNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V KMHK / Mgr. Barbora Čížinská / Knihovna města Hradce Králové

Příspěvek popíše důvody pro vznik vlastního vnitřního vzdělávání v rámci Knihovny města Hradce Králové a jeho věcné zaměření. Představí konkrétní zvolené formy vzdělávání a výměny informací, způsoby jeho financování a spolupráce se SKIP 08.

Barbora Čížinská je ředitelkou Knihovny města Hradce Králové. Vystudovala Informační studia a knihovnictví na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Během studií pracovala v knihovně ÚISK a dalších. V roce 1998 nastoupila do Odborné knihovny Ministerstva financí jako rešeršér, pracovník služby a web editor. V letech 2002-2007 Odbornou knihovnu vedla. 1. 5. 2012 se stala ředitelkou Knihovny města Hradce Králové. V době působení v odborné knihovně se zabývala zejména praktickými problémy informační gramotnosti uživatelů a tvorbou specializovaných služeb pro ně. Na současné pozici se zaměřuje na oblast služeb pro všechny cílové skupiny včetně handicapovaných (bezbariérová knihovna) a na vzdělávání zaměstnanců. Publikační a přednášková činnost se týká aktivit KMHK.

11:55–13:15

SYSTEM VZDELAVANIA KNIŽNIČNO-INFORMAČNÝCH ŠPECIALISTOV NA SLOVENSKU Z POHLĀDU KNIŽNIČNEJ PRAXE / PhDr. Blanka Snopková, PhD., PhDr. Oľga Doktorová / Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Príspevok poskytuje stručný pohľad na systém vzdelávania knižnično-informačných špecialistov na Slovensku, od stredoškolského cez univerzitné až po celoživotné vzdelávanie. Informuje o obsahovej náplni a formálnej štruktúre akreditovaných rekvalifikačných kurzov organizovaných Centrom vedecko-technických informácií v Bratislave (gescia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR) a Slovenskou národnou knižnicou v Martine (gescia Ministerstva kultúry SR). Venuje sa aj aktivitám ďalšieho vzdelávania knihovníkov, napr. odborným seminárom a vedeckým konferenciám s viacročnou tradíciou, workshopom, školeniam, kurzom a vzdelávacím aktivitám, ktoré boli podporené zo zdrojov Fondu na podporu umenia. V závere prezentuje ako príklad dobrej praxe systém interného vzdelávania zamestnancov Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

Blanka Snopková je riaditeľkou knižnice v Banskej Bystrici a absolventkou Katedry knihovníctva a vedeckých informácií Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 2011 získala titul PhD. na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v odbore Slovenské dejiny. Od roku 1988 pracuje v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici, 1. 1. 2018 bola menovaná do funkcie riaditeľky. Je členkou viacerých odborných komisií a pracovných skupín v rámci systému slovenských knižníc. Od roku 2012 je členkou a tajomníčkou Správnej rady Slovenskej asociácie knižníc (profesijného združenia). V rokoch 2012 – 2015 externe pôsobila na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela, Katedre európskych kultúrnych štúdií. Vo vedeckovýskumnej oblasti sa zameriava na dejiny knižnej kultúry s dôrazom na vydavateľskú činnosť, zaujíma sa o implementáciu moderných informačno-komunikačných technológií do knižničnej praxe. Je autorkou početných vedeckých a odborných štúdií v recenzovaných domácich a zahraničných zborníkoch a odborných periodikách, autorkou a spoluautorkou personálnych a tematických bibliografií, biografických slovníkov, zostavovateľkou a redaktorkou vedeckých zborníkov, odbornou garantkou bibliografickej databázy Pamäť mesta Banská Bystrica. Podieľala sa na príprave a realizácii početných vedeckých

konferencií, je organizačnou a odbornou garantkou odborného seminára so zahraničnou účasťou pre knižničných špecialistov TLib, ktorý ŠVK v Banskej Bystrici organizuje už 17 rokov. V rámci česko-slovenskej spolupráce je organizačným garantom Kolokvia českých, moravských a slovenských bibliografov za Slovensko.

Oľga Doktrovoá je vedúci odboru riaditeľa a absolventkou Fakulty knihovníctva a vedeckých informácií Kyjevskej štátnej univerzity kultúry a umenia, nostrifikácia diplomu Filozofickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1988-2002 pracovala v Slovenskej lesníckej a drevárskej knižnici vo Zvolene na odbore riaditeľa, referáte automatizácie a metodiky knižničných procesov, v oddelení absenčných služieb na úseku metodiky, zaoberala sa spracovaním auditu služieb SLDK. Bola členkou Komisie pre služby pri SNK v Martine. Od roku 2002 pracuje v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici na mnohých odborných pozíciách od konzultantky, projektovej manažérky, vedúcej oddelenia jazykových študovní, vedeckej tajomníčky, vedúcej odboru riaditeľa. Od 1.6.2018 bola menovaná za zástupkyňu štatutárneho orgánu Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici. Zaoberá sa prípravou hodnotiacich a podkladových materiálov, zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu, prekladá odborné texty z/do ruského jazyka v oblasti kultúry. Je autorkou odborných ští, zostavovateľkou publikácií, spolupracovala pri príprave europrojektu Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc. Pracuje v Akvizičnej komisii ŠVK v Banskej Bystrici. Spolupracovala pri príprave 5. kolokvia knižnično-informačných expertov krajín V4, pri príprave a realizácii medzinárodných projektov v Rusku, na Ukrajine, Bosne a Hercegovine, Číne, v Rakúsku a na Slovensku. V rokoch 2010-2011 bola predsedníčkou občianskeho združenia ProBibliothecae. Od roku 2016 je členkou komisie Fondu na podporu umenia.

13:15–13:35

DISKUZE

WORKSHOP

14:00–15:30

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ KNIHOVNÍKŮ – KUDY DÁL? / PhDr. Linda Jansová, PhD., Mgr. Lenka Maixnerová, PhDr. Zuzana Hájková, Kateřina Nekolová, M. A.

Cílem workshopu je identifikovat největší problémy v oblasti dalšího vzdělávání knihovníků v ČR a navrhnout způsob jejich řešení. Závěry, ke kterým účastníci workshopu dospějí, využije Sekce vzdělávání SKIP jako podklad pro svou další práci. Na workshopu zazní mj. i aktuální informace o seznamu doporučených vzdělávacích akcí spravovaném právě touto sekci. Workshop naváže na výsledky dílny Vzdělávejme se systematicky (<https://ikaros.cz/jak-v-knihovne-zavest-systematicke-vzdelavani-pracovniku-aneb-vzdelavejme-se-systematicky>), která se uskutečnila v roce 2016 v Praze. Přihlášení předem obdrží podrobnější podklady k workshopu.

Linda Jansová je absolventkou Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK. Od roku 2015 pracuje v Knihovnickém institutu Národní knihovny ČR, od roku 2017 je šéfredaktorkou Bulletinu SKIP. Působí také ve výboru pražské organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) a spolupracuje se Sekcí vzdělávání SKIP. Aktivně se podílí na činnosti české komunity kolem knihovního software Evergreen.

Lenka Maixnerová pracuje v Národní lékařské knihovně na pozici náměstkyně Odboru doplňování, zpracování a správy fondů.

Zuzana Hájková je absolventkou FF UK Praha, obor Knihovnictví a informační studia, pracuje od roku 1994 v Jihočeské vědecké knihovně v Českých Budějovicích, v současné době ve funkci náměstkyně pro knihovnické služby. Mezi její profesní zájmy mj. patří odborné vzdělávání knihovníků, půjčování e-knih v knihovnách či katalogizace dle RDA.